

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

*Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит*

Аудитын код: **ДОА-2021/82/СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn

Чойбалсан хот

2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Дэлгэрмаа

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: delgermaab@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1. Ерөнхий зүйл.....	12
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	12
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	12
3.4. Материаллаг байдал	12
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	13
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	13
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	13
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	14
Залруулсан алдаа.....	14
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	15
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	16

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.02.05 № 16

танай _____-ны № _____-т

Г ХЭРЛЭН СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Т.БОЛД ТАНАА Г

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн Сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын Олон Улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

011021197

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан
/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4236090.00</u>	<u>4495590.00</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	4236090.00	4495590.00
354	Хангамжийн материал	4236090.00	4495590.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2847090.00	2581590.00
35420	Аж ахуйн материал	1389000.00	1914000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>6040405.47</u>	<u>28242555.38</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6040405.47	28242555.38
392	Биет хөрөнгө	6000405.43	28282555.37
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	0.00	24800000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	9600000.00	11707000.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5515292.17	-5828852.35
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	15562269.00	13571539.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13646571.40	-15967131.28
393	Биет бус хөрөнгө	40000.04	-39999.99
39301	Програм хангамж	200000.00	200000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-159999.96	-239999.99
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>10276495.47</u>	<u>32738145.38</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>10276495.47</u>	<u>32738145.38</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	10276495.47	32738145.38
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	5170000.00	5170000.00
51101	Өмч: - төрийн	5170000.00	5170000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5106495.47	27568145.38
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5106495.47	5106495.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	22461649.91
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>10276495.47</u>	<u>32738145.38</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	484301600.00	2051832100.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	0.00	24800000.00
120017	Үнэ төлбөргүй авсан үндсэн хөрөнгө		24800000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	484301600.00	2027032100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	242000000.00	1803000000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1000000.00	1000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	241000000.00	1802000000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	242301600.00	224032100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	242301600.00	224032100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	490268940.01	2029370450.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	490268940.01	2029370450.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	422024647.83	1995201554.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	98947249.82	111456420.38
210101	Үндсэн цалин	77163649.82	87385500.38
210104	Урамшуулал	21783600.00	24070920.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	9610000.00	10920700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6512000.00	7418100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	619800.00	700500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	774500.00	875700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	154700.00	175100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1549000.00	1751300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8665221.00	8630416.42
210401	Бичиг хэрэг	1880200.00	3038800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6000000.00	4990000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	476571.00	473616.42
210404	Ном, хэвлэл	186000.00	128000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2173800.00	1462500.00
210604	Урсгал засвар	2173800.00	1462500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	578000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	578000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	240219565.00	1802693280.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	240219565.00	1802693280.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61830812.01	60038238.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56115622.00	53458388.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	5715190.01	6579850.09
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	68244292.18	34168895.20
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36884700.00	1680000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14591545.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22293155.00	1680000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	359592.18	1488895.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	359592.18	1488895.20
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-5967340.01	22461649.91
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-5967340.01	22461649.91

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	484301600.00	2027032100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	484301600.00	2027032100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	242000000.00	1803000000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1000000.00	1000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	241000000.00	1802000000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	242301600.00	224032100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	242301600.00	224032100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	484301600.00	2027032100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	484301600.00	2027032100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	416057307.82	1992863204.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	98947249.82	111456420.38
210101	Үндсэн цалин	77163649.82	87385500.38
210104	Урамшуулал	21783600.00	24070920.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	9610000.00	10920700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6512000.00	7418100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	619800.00	700500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	774500.00	875700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	154700.00	175100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1549000.00	1751300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8392271.00	8364916.42

210401	Бичиг хэрэг	1530700.00	2151300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6000000.00	4990000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	476571.00	473616.42
210404	Ном, хэвлэл	385000.00	750000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2194600.00	5969500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	3982000.00
210604	Урсгал засвар	2194600.00	1987500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	578000.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	578000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	240219565.00	1802693280.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	240219565.00	1802693280.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56115622.00	53458388.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56115622.00	53458388.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	68244292.18	34168895.20
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36884700.00	1680000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14591545.00	0.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22293155.00	1680000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	359592.18	1488895.20
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	359592.18	1488895.20
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	5,106,495.47	10,276,495.47
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00

C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	5,106,495.47	10,276,495.47
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	5,106,495.47	10,276,495.47
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	5,106,495.47	10,276,495.47
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	5,106,495.47	10,276,495.47
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	22,461,649.91	22,461,649.91
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,170,000.00	0.00	27,568,145.38	32,738,145.38

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	224032100.00	222543204.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	224032100.00	222543204.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	191352100.00	189863204.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	111731500.00	111456420.38
210101	Үндсэн цалин	87566400.00	87385500.38
210104	Урамшуулал	24165100.00	24070920.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	10945700.00	10920700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	7443100.00	7418100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	700500.00	700500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	875700.00	875700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	175100.00	175100.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1751300.00	1751300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8500800.00	8364916.42
210401	Бичиг хэрэг	2250000.00	2151300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5000400.00	4990000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	500400.00	473616.42
210404	Ном, хэвлэл	750000.00	750000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5982000.00	5969500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3982000.00	3982000.00
210604	Урсгал засвар	2000000.00	1987500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	700100.00	693280.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	700100.00	693280.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	0.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53492000.00	52458388.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53492000.00	52458388.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32680000.00	32680000.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	31000000.00	31000000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1680000.00	1680000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1680000.00	1680000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	224032100.00	224032100.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	224032100.00	224032100.00
131001	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	224032100.00	224032100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	242000000.00	1803000000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	242000000.00	1803000000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	242000000.00	1803000000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	240000000.00	1802000000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	240000000.00	1802000000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2000000.00	1000000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2000000.00	1000000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	242000000.00	1803000000.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	242000000.00	1803000000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХ, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	1000000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	242000000.00	1802000000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн дүгнэлтийг Т.Болд танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 22-ноос 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Дэлгэрмаа хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 01 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 04 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Орон нутгийн иргэдийн нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын мэдээллийг нэмэгдүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүү, хяналт аудитын алба 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 2,029,370.4 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 40,587.4 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 24,461.6 мянган төгрөгөөр буюу 31.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	4,236.1	4,495.6	259.5
Үндсэн хөрөнгө	6,040.4	28,242.5	22,202.1
Нийт хөрөнгө	10,276.5	32,738.1	24,461.6
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	10,276.5	32,738.1	24,461.6
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	10,276.5	32,738.1	24,461.6

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 4,495.6 мянган төгрөг болж 259.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь аж ахуйн материал нэмэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 28,242.5 мянган төгрөг болж 22,202.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь тээврийн хэрэгсэл, багаж, техник хэрэгсэл нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 3,982.0 мянган төгрөг, үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 24,800.0 мянган төгрөг нийт 28,782.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө акталсан 3,865.7 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 32,738.1 мянган төгрөг болж 24,461.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 1,567,530.5 мянган төгрөгөөр буюу 23.6 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан 1,802,000.0 мянган төгрөгийн орлого байна. Энэ нь нэмэлт санхүүжилтээр дээд шатны төсвийн захирагчаас хэлмэгдэгсдийн орлого ирсэн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 1,539,101.6 мянган төгрөгөөр буюу 24.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 229,300.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 229,300.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 5,267.9 мянган төгрөгөөр бууруулж 224,032.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 224,032.1 мянган төгрөгийн төсөв баталсныг орон нутгаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 224,032.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 222,543.2 мянган төгрөгийг зарцуулж 1,488.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 222,543.2 мянган төгрөг буюу 99.3 хувьтай байгаа нь хангамж, бараа үйлчилгээний бусад зардал хэмнэгдсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас 1,803,000.0 мянган төгрөгийн дэмжлэг авсан байна.

Үүнээс хэлмэгдэгсдийн зардал 1,802,000.0 мянга, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд 1,000.0 мянга, нийт 1,803,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 133 мэдээлэл, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1.8 тэрбум төгрөгийн 10 гүйлгээ, зарлагын 1.8 тэрбум төгрөгийн 35 гүйлгээг байршуулаагүй байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 8,455.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. Аудитаар өгсөн 6,000.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	2	8,455.7	2	8,455.7			
Зөвлөмж	1	6,000.0	1	6,000.0			
Нийт дүн	3	14,455.7	3	14,455.7			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 3,865.7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, тайлангийн 3.7 дахь зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

Үндсэн хөрөнгө акталсан 3,865.7 мянган төгрөгөөр зардал бууруулах бичилт хийснийг залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 3,600,000.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг ерөнхий журнал болон анхан шатны санхүүгийн мэдээ тайлангуудтай тулгахад цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1.8 тэрбум төгрөгийн 10 гүйлгээ, зарлагын 1.8 тэрбум төгрөгийн 35 гүйлгээг байршуулаагүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" гэсэн заалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Нэмэлт санхүүжилтийн дансны таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын гүйлгээг шилэн дансанд мэдээлэхгүй байгааг анхааралдаа авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2020			САГ-2021/82/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хэрлэн сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Үндсэн хөрөнгө акталсан 3865,7 мянган төгрөгөөр зардал бууруулах бичилт хийсэн байна.	3,865.7	Залруулга бичилт хийлгэсэн	Нарийн бичгийн дарга, нягтлан бодогч	Т.Болд, Д.Алтансүвд
2	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг ерөнхий журнал болон анхан шатны санхүүгийн мэдээ тайлангуудтай тулгахад цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1.8 тэрбум төгрөгийн 10 гүйлгээ, зарлагын 1.8 тэрбум төгрөгийн 35 гүйлгээг байршуулаагүй байна.	3,600,000.0	Албан шаардлага өгөх	Захирал, нягтлан бодогч	Т.Болд, Д.Алтансүвд
ДҮН		3,603,865.7			